

მართალი

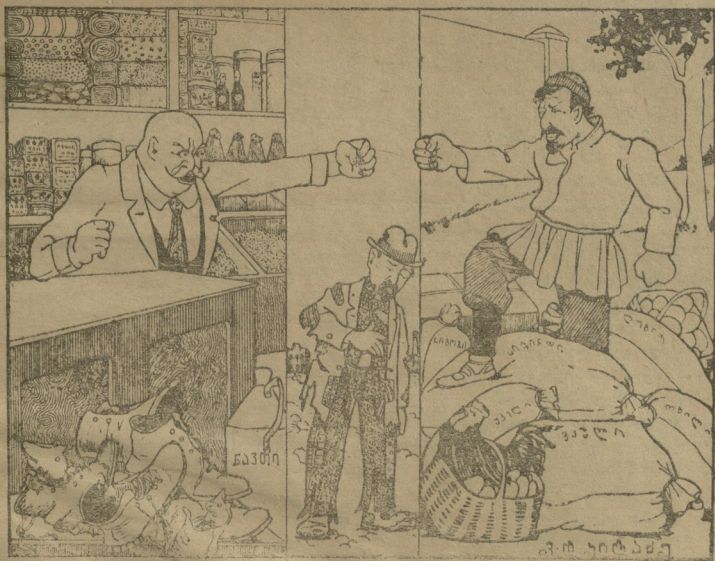
ქვეყნული
გაზეთი

საბუნავო ჟურნალი

№ 2

სანამ ჯალადს მივიღებდით სამინისტროსაგან, ჩვენი ჟურნალი გამოვა ფრა-ვაშაშვიტით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, სტამბა „სორაპანი“, თეოფილე ბოლქვაძეს, გამყარდებულმა და აგენტებმა უნდა მიმართონ კანტორა „გზაბოლგას“.

შ ე ჯ ი ბ რ ე ბ ა.

ესიკა და ბესიკა

ბესიკამ უთხრა ესიკას:
მუდამ რომ ასე ჩარჩობო,
ეხლა კი ჩემი დ'ო დადგა
შიშხილით გამოგარჩობო

კვერცხს რვა მანათით მოგყიდი,
ხუთ თუმნათ თითო ყველსაო.
ერთ მსხალში თუმანს თუ მომცემ
ქე ვაისველებ ყელსაო.
სიმინდს, ლომსა და ლობიოს
სულაც არ ვყიდი ჯერაო,
რომ მოგშივდებო შეც ფასსა
აუწევ ათასჯერაო.

შენ რომ მე აწი მაჯობო
იგი კი აღარ მჯერაო,
იფიქრ ვინდა მოგიყოლო?
ველარ მოგართვი, ვერაო.

ესიკამ უთხრა ბესიკას:
მე მაგით ჩას დამაქლებო,
დამალ ტარანას არ მოგცემ
თითოს სამ თუშან ნაკლებო.

ვითომ შენც საქმეს აკეთებ
თუ გააძვირე ყველიო,
ერთ წულას კი არ გიყიდის
მთელი წლის მონაწევლიო.

ყველაფრათ ხომ არ გეყოფა
ეგ ორი ლუკმა ხეფსიო,
შენც დაგჭირდება—მარილი,
ნავთი, ლუსმანი, ნემსიო,

რომ მოხვალ იმის საყიდლათ
სულდა გააქნე თავსაო,
განა შენ იზამ ფინთობას
და მე ვერ ვიზამ ავსაო?

ბესიკამ უთხრა: ესიკავ,
ჩაეცივამ ქალაშინსაო
და შენ კი ჩემის ფასებით
გაგაგდებინებ ჯანსაო.

ფუთ ნიგოზს ხელას მანეთზე
ავეყვან ნელა-ნელაო.
ქათუმები სამს-სამასათ
უნდა დაეყილო ყველაო.

ექვსის მანათათ არ მოგცემ
ერთ მამალ ინდაურსაო,
გოჭის ფასს როცა გაიგებ
გააპანტურებ ყურსაო.

რომ შეგცივდება, ვიცი, რომ
სულათ დაიწყებ ხენეშსაო
და შიკი ათას მანათათ
მოგიყიდი ურემ შეშსაო.

ესიკამ უთხრა: ბესიკავ,
ვერც მაკით მოხვალ ჯანზეო,
ჯერ დაცადე, სამოსი
შემოგაცეთება ტანზეო.

ათი ათასათ არ მოგცემ
გარეთ ჩასაქმელ ჩოხასაო
და ერთი ახალხინია
ნახავ რომ ყიდდე ძროხასაო.

ბაღნების საებრანგეში
დააგირავებ თავსაო, **პირველი**
მაგრამ სულიც რომ ამოგვსეს
მე არ ჩაეცივამ შევსაო.

სკოლის კაბაში რომიყვან
ორივე უღლის ხარბესო
და ბოლოს ნახავ ჩენ შორის
რომელი გიხარბესო.

ბესიკამ უთხრა ესიკას,
ესიკამ უთხრა ბესიკას,
მოქალიქეს კი ესმდა,
რომ არ ამოიბდა ერთი კარგს.

ვერც მიეცარა საყიდელს,
არც ვასაყიდი რომ ქონდა
და ასე, ვი ფავლასით
ტანჯული სული გააქონდა.

ვი ესიკა—ბასიკას
და მ სებრ ჩარჩ-ბავაყებსა,
ამ დროებისა ბატონებს
(თავისუფალსა კაცებსა).

მათრანოსანი.

დაუსრულებელი ომი.

კანმა მოკლა აბელი კეტით, ომი გაგრძელდა
ერთ წუთს.

ადამიანმა მოიგონა ცული ხის სპერკლად და
ცული სათბავათ. მერე მოიფიქრა, რომ ეს იარაღი
საომრათაც გამოადგება, დაიწყო ომი, რომელიც
გაგრძელდა ერთ დღეს.

ადამიანი გონიერია: გამოიგონა ხანჯალი და
ხმალი. ომი გაგრძელდა ერთ თვეს.

სატანამ მოიგონა კაქობრობის ვანადგურება.
შემტბა ბერის ბატოლოდო შეარცის ტყეში და
გამოიგონა თოფის წაშალი, ამას მოყვა გამოგონება
თოფისა, ხარბანისა, ყუმბარისა, ტყეის მტყორ-

ენელისა და სხვა. ომი გაგრძელდა ერთ წელიწადს.

სატანამ გამოიგონა შხაშინი ვაგები, ტანკები, წყლის ქვეშ მავალი ნაგები, აერობლანები და გადაჰკიდა გერმანიას მთელი ქვეყანა. ომი გაგრძელდა ხუთ წელიწადს.

როგორც იქნა ომი ვათავდა. სატანა არ დაცხრა: შეგვრა ბაიყუმის ქერქში და გადაჰკიდა ერთმანეთს ორი უძლიერესი და უდიდესი სახელმწიფო—სომხეთი და აზერბაიჯანი.

დაიწყო დაუსრულებელი ომი აღმოჩნდა, რომ სომხეთი და აზერბაიჯანი დასაბამიდან ემზადებოდნენ სომხობათ.

ნაკვეთის კიდობანი უანდერბა სომხებს. სომხებმა ეს ჯავშნიანი გემი არარატიდან ჩაიტანეს და გოგჩის ტბაში ჩაუშვეს. ამ ჯავშნიანი გემის გარდა სომხებმა ვაკეთეს და გოგჩის ტბაში ჩაუშვეს ათასი ღრენოუტი, ორი ათასი კრესერი, ათი ათასი კიდვე შერაღებულნი გემი და ათასი წყლის ქვეშ მავალი ნაგვი.

მხოლოდ ესლა აღმოჩნდა, რომ სომხეთის ფლოტი უდიდესი ყოფილა, ვიდრე შეერთებული ფლოტისა გერმანიისა, საფრანგეთისა, ინგლისისა, ამერიკისა და იაპონიისა.

არარატივეე ჭაშმენბული ყოფილა მთელი ქვეყნიერებაზე უდიდესი ქარხანა ზარბაზნებისა და ტყვია წამლისა.

აზერბაიჯანიც თურმე ნაკლებმა არ ემზადებოდა სომხობათ. მთელი კასპის ზღვა გაქედლილია დრენდოუტებით, კრესერებით და შვიარღებულ წყალზე და წყლის ქვეშ მავალი ნაგებით. სათევზაო ნაგებიც კი სომარა ნაგებათ არის ვადაქუელი. ინგლისელებმა დაუტოვეს აზერბაიჯანს ზარბაზნები, ტყვია წამლები და ერთი მილიონი სომხობათ გამზადებულნი ჯორები.

სომხებს არ ეშინიანთ ამ ჯორებისა, რადგან ყარაბაღში უფრო მეტი ჯორებია სომხობათ ვაწერბა თნლი.

სომხეთი აზერბაიჯანის ომი თან და თან მწვევდება: ხათაბლა ის არის, რომ თვით ვილსონს ეშინიანთ საქმეში ჩაეროის და ზევის ჩამოგდებაზე კონტრი დასძრას, რადგანაც სომხებმა და აზერბაიჯანმა გამოაყსადეს, ვინც ჩვენ საქმეში ჩაერევა, იასაკ ომს გამოუტყდადებთ და მყისვე ვავანადგურებთ.

ინგლისელები წინაბედული ხალხია და იმ თავითვე იგრძნეს, რა საშიშროებას წარმოადგენს

მთელი მსოფლიოსთვის სომხეთი აზერბაიჯანის ომი და ამიტომ თავს უშველეს და დაიწყეს მოქმედება კავკასიიდან თვისი ჯარებით.

კაციბობის დაიგწყდა ლიეგი, ანტრპინი და ვერდენი. ესლა მთელი ქვეყნის ყურადღება მიქცეულია სომხეთ აზერბაიჯანის ფრონტზე. მთელი ქვეყანა ყველ წუთს მოუთმენლათ ელოდება რადიოტელეგრაფებს არარატზე გამართულ უდიდეს სადგურიდან, რომელმაც თვისი ძლიერებით დაწროლია ეიფელის კოშკზე ამართულ რადიოტელეგრაფის სადგური.

აი უკანასკნელი რადიო ტელეგრაფები არარატის სადგურიდან დაგზავნილები:

არარატი. 12 აპრილი, დღის 5 საათი: ჩვენმა ხუთმა კორპუსმა აღუვა შემოარტყა უძლიერეს სიმაგრეს აზერბაიჯანისას—იარადალუს, აზერბაიჯანის საზღვარზე. სიმაგრემ ვერ გაგვიძლო, ავიღეთ იერიშით, სიმაგრის განრზონის ერთი მესამედი ამოგელიტეთ. ჩვენი ჯარი შიადგა მეორე ძლიერ სიმაგრეს ტატლუს, ორმელიც აღმოჩნდა ძლიერ გამაგრებულიათ. ჩვენმა ჯარმა უკან დაიწია და იარაღულაში დაბინავდა, მზადდება სასტიკი ბრძოლა.

არარატი, 13 აპრილი, დღის 2 საათი. ჩვენმა სახელოვანმა მთავარ სარდლებმა ბაღდასარიანცმა და ვართოქიანიანცმა მიიტანეს იერიში ყარაბაღის სიმაგრეზე. სიმაგრე დაეცა. ჯარებმა აიღეს, დასწვეს და ვანადგურეს სიმაგრეები ზემო აქსიბარი, ქვემო აქსიბარი, ფარაბლი, ჰეირალი, ბანაშე, ხუჩი-აირუმი და სვალამლი ნადავლი დიღია.

ამ რადიო-ტელეგრაშიდან სჩანს, რომ ჯერჯერობით სომხეთი სჯომნის აზერბაიჯანს. სომხეთი ვანაგრძობს სატეე ომს, აზერბაიჯანი თავს იცავს საგერი ომით. აზერბაიჯანის სამხედრო მინისტრი მეჰმანდაროვი ზარდაცმულითია. გაერეუ საქმეთა მინისტრი ხან-ხოსივი უშენებულნი ნოტებს უგზავნის ყველა სახელმწიფოს, მაგრამ ვერც ერთი სახელმწიფო ვერა ბუღავს სომხეთ-აზერბაიჯანის საქმეში ჩარევას, რადგანაც სომხეთს დიპლომატიური მხრივ საქმე კარგათა აქეთ მოწყობილი.

სომხეთის პოლიტიკამა და დიპლომატიამა გადაჰარბა მკაცველისა, ბისპარკისა, ლიხუნგჩანვისა და ვილჰელმის დიპლომატიას.

შავგერმანი.

კომუნისტთა სამხედრო მინისტრი ტროცკი საქართველოსკენ მიემგზავრება.

ზღაღიანის უსტარი და მფუქსებელ კრებაში.

2.

ამხანაგო მოქალაქე, და მფუქსებელი კრება! იცოცხლოთ არავალაყმებო, სხვა, მე ქე ვალურჩი მოვალეებსაც, ცოლ-შვილსაც, დუუუუუდი და ზე ვადამაშვენ თოვზე მათი აღდგომისა. ისე ჩემი ბატონი შენ ხარ, ხეთის და თქვენი წყალობა ქე მიეხაზირებია რაცხა ხეფსი საწყალ ქალს, მარა ღმერთს დუუუგერე, თქვენი მჯავრით მწაწარებული მქონდა ყოლიფერი, ვი თუ ივენს კბილის გასაკრავი აფარი აქვენ მეთქი. ღმერთმა იცის დავქუქე—ღაღიანთი დენო, გოქის ჭიდე, კევრცხი, იფუფი მვეიურტნე და ფხვეე ტანციაზე, მივადექი გამოზრენტოლს და ვიუურუუტე, მარა არ გჯამოს ჭირმა, ახლანდელ კსებს თურმე ორი მისადგომი ქონებია. ხელის შესაქიტნებელი ჩენდა, თავიან-ფეხიანა შესავალი პალიტოიანებია! . მერე კილო ისე გუუუვირებია გასაჩხიკინებელ კანდუხტორებს ბილიეთი თურმე, მაინც ვერ ვიყიდდი. წატ-

რიკინდა მაშინაი და მოვსცე ისეველი ჩინიაცენ გულდამწერი. იი თქვენი არჩევი წყვეტენ უსაქროსე მაქ დაქუქული, თუ გზი დავირენს—მწყვეტენ ხენთ გამოზირეთ.

ამას ვარ და უფალო ამხანაგო, ჩენს ამბავს მგონია ქე გეტყოდა თქვენი და ჩენი ლასა მგეულამე. ჩენი ვაქვრება იმას ჰაჭვი ქე გავაგებოთ, ბიძაშვილობამ იმას ყოლიფერი კი დამართოს, მის გვირგვინზე აკოცნოს მის დედამამს, რაფერ ჩვენებურათ იმან გველაპარაკა რას ქვია ძალადობით გვარდის გაყვანაო. რაუყოთ რომ ვაქვიერებულ კაცს ვადასახადი ვადავიცილდა ვადაზე, ვინ გვიგონა მანათზე ათი შაური პრაცენტის ვადახთიებმა, ან ამ დროში ოჯახის ვახიბავყო. ამა ამისანა გლახა მიწები პირველ კატაგორში ვინ მოაქციოთ, ავი ჩენი გამოცემული კოლონი არც ერთი არააო, აგენის სერის მე შემოგასწრობთო. მე რა ვიცი რამდენი კილო დავვირდა და ასე წვიდა. ღმერთმა მშვიდობით მგზავრობა მისცეს. ჰო და ჩემი ბატონი შენ ხარ, მე თავომწონეთ მიეფეგამე მარამამს და მიეფედი სუფრას, დავქვანქლე მქუდი ღობიში და დედაშვილური ლუქმა ვადავგზავნე სკვარამეთში. თან მუუსენი ტრაპახს თავი, ამა ქალო შენ რა იცი რა კაცი ვარ, დღეს დამფუქსებელ კრების წევრმა ხელი ჩამომართვა, ასე უთხარი, ისე მითხრა, ვავაკეთეთ ქვეყნის საქმე მეთქი.—შე განიქებულო, ამისანაი დიდი კაცი თუ ნახე, ბაღნები რომ დაითოთული გეყავს, ციკაიზა სტავლის ფულს რვას მანათს ვადარანგვიებენ, მასწავლებლები რომ ნახე, ვარი არ ვარც, მამისისლათ ნაყიდი ტყეით ლესნიჩები რომ დაასუქეს, ამიზა გეთხუა რამე, თუ ვავალევენ დროზე მიეცვენ თქვა.—ქალო, სხვას ავერ მინისტრის ელიან იმას ვეტკვი ყოლიფერს, ერთი კაცი ხომ ვერ ვავაკეთებდა მეთქი. მან მისი მითხრა, მე ჩემი და მგვექნა ბდლენაი. თლა მართალიც არ ვიყავი, მარა იმედი მაქ მინისტრთის გამოვასწორებ საქეს, მარა ამაზე მფედლე.

შხანკოლა.

აღდგომა ღღ.

(ლტონი ერმილ მენაზის დღას).

ტყე ბაღნარი გაეკირტულა,
ბინდს მოკრძაღვით თავს უტრიან,
ბაღში ვაზი ატრემლულა,
ყვავილები იფურჩქნენაინ.

მზე ქურდულათ ამოცურდა,
აღღვარდა მთის მწვერვალი
და ზარბიცი ახაურდა,
გადმონამა ცამ წინწკალი.

სამლოცველოს გაღაღანში
ხალხი მოკრბა, ახაურდა,
მორწმუნეა ბევრი მათში,
უფრო ბევრი კი — იუღა.

აქ მოლოცვა, იქ სიცილი,
საფლავებზე საკრთხებთი.
არვის ახსოვს დრო განვლილი,
აქ თათრების უკრღვები.

ყველა ეძებს ძველ მგვობრებს,
მახლობლებს და თავისიანს,
აქ ერმილეს დედაც ეძებს
თავის ვაჟკაცს, იმ შვეღლიანს.

შარშანც სძებნა, წელსაც ეძებს
საკურთხით და სანთლით ხელში.
ვერ პოულობს, ცოცხალ-მკვდარი,
ვერც კოცხლებში და ვერც მკვდრებში.

ცას შებღავის, წყაღს შესჩივის,
ხან მიწაზედ დააკვდება,
დაკარგულ შვილს მოსთქვამს, სჩივის
და სანთელთან ისიც ღღება.

ერგვის შავს მთის მწვერვალზე,
რომელს ნისლი ჰპოურავს ხშირათ.
წარსდგომია ბათიომ თავზე,
გადაჭურებს ზღვას თელ-გრილათ.

იქ დანგრეულ აკოფს გვერდით
მიწის ვული ახნეკილა,
მოქარგულა ყვავილებით,
ფშვენს ყაყაო და ბიბილა.

აქ მარხია ის ვაჟკაცი,
ვინც მებობრებს წინ უძღოდა,
აქ შეება მტრებს მამაკო,
სპა ნისლივით მოდიოდა.

აქ გასცვალა თავი ასში,
არ აბრუნა მტრებს ვულ-პირი,

ჩაესენა აქ საფლავში,
სამშობლოს მცველი გირი.

გაზაფხულზე, ტურფა ღიღას
ან როს შვებით დაბინდებდა.
მზე მიაფენს წითელ შილის
და ბულბულიც აკენსღება.

დანამული ყვავილენი,
მოკრძაღვით თავს დახრიან,
მწუხარ დედის ვით თავლები
ამბოროთ კრემლს დაყრიან.

და ამ ამბორს მწარ კენსაში
შეწებებს ცივი ქარი
და ვით ეღვა მიჰქრის გზაში
შემცხადების ფაქარი.

და ჩურჩულით ლანდი ბნელში
დედის სულს გულს ეფრინება,
ის კი — ეძებს სანთლით ხელში
და სანთელთან ისიც ღღება.

3. კკონია.

სათბბლას დეჰქები.

სუფსა. ტყუილია ის ხმები, ვითომ სადგურში
ბილეთების გაყიდვის დროს თითონ მგზავრები
იკავდენ წესრიგს.

— კოპეტრაციე „იმედის“ საეპროში გასულ
წლიდან დღემდე დახარჯულა 30 ბოთლი წითელი
მელანი. კალმის წვერებს სხაბა სხუპით გაქონდა
ტრიალი შავით დაწერილის გადაკეთებაზე, მაგრამ
საქმე მინიჭ გასწორ-გამოსწორებით ჩაღვავდა.

— „იმედის“ ახალ არჩულ სარევიზო კომი-
სიებს, იმედი აქეთ სხდომა დაინიშნება 1924 წ.
ვასაც რაიმე მასალა მოეპოვება, უნდა წარუდგი-
ნოს კომისიის წევრებს 1923 წლამდე.

— სუფსის თემში ახალი თემჯღღომარის ძებ-
ნაში ძველიც დაკარგა.

— ბახარში დიდი სიწყნარეა, დუქნებში ბა-
ქარის თამაში სისტემატურათ მოეწყო.

ოლოლე.

სახსთაბალო.

ჯერ ძმაო და შემდეგ ამისა ხათაბალაში მყოფო ამხანაგო და ამისივე გამო ხათაბალის დამაარსებელი; ჩვენში კი დარჩეს და კარგათ მოგვსენება, რომ იმ თავითვე მე და შენ ერთ ხათაბალაში ვიყავით ჩავარდნილი. ამა, როგორც ხათაბალაში სახანსოვრო ხათაბალებსა, რომლებიც ჩვენ ერთად თავზე გადავიდეთ და რომლებიც ისე შემოგვევიყენენ, რომ არც ახლა გვანებებენ თავსა.

ამიტომაც სრულიადც არ გამიყვირდა რომ ხათაბალით საქვეყნოთ გამოვხდით და შეცა მხოლოც, შენს ხათაბალაში ჩავარდნილიყვი.

და აი შენი დავალებითვე გამოვსწიე შენი ხათაბალისკენ დიდი შინდის კეტით მხარზე ვადებულნი. მოგვსენება, რომ კეტის ტრიალი საყვარელი და მამაპაჟური, რჯულზე უმტკიცესი, ჩვეულებსა ჩვენი ქვეყნის იმ მაღლიანი კუთხისა, სიდანაც მე გახლავარ; და შეც შემტლებსამებრ დავტრიალდები შენს ხათაბალაში.

და ამ თავითვე გეფიცები ჩვენთვის იმ უწმინდესს და უმაღლესს იარაღს სახათაბალო ბრძოლისას, რომ უსამართლოთ და უსწორ-მასწორათ მას არ ვიხმარებ და ამით უნაყოფო, ტყუილუზბარლო ხათაბალს არ გადავკიდებ. გეფიცები, რომ მხოლოთ დამახსურებულთ კუთვნიდობისამებრ ვდრუხავ მგარ თავში, მხოლოთ იმისთვის, რომ ისინი ნებისით, თუ უნებლით, შეგნებით თუ შეუზღებლათ ზიანს აყენებენ ქვეყანასა.

ახლავე გულახდილათ გუებნები, რომ ახლამოდის უტბათ მოვლენილ ბატონებისაგან უბათადლებული ოპოზიციონერი ვარ და კუდილ ქნევის მაგიერათ კეტს მოუჭევ ძლიერთა ამა ქვეყნისათა, უკეთუ ისინი გაკეთების ნაცვლათ საქვეყნო საქმეს აფუჭებენ.

მოგახსენება, ძმაო, რომ ჯოჯოხეთში ბელზე ბელმა თავისი კონტრაზვეციით ვაგო, რომ გორლებს ოხუჯობაში და უხმობაში წინ ბეგერი არ წაუღებოდა და აი ეს შემურდა ჯოჯოხეთის მბრძანებელს. და ისე ახირებულათ, ისე ტარტაროზულათ იოხუნჯა, ისეთ ისეთები ამოაბრახუნა და ამოარახუნა, ბატონო და თანაც ჯოჯოხეთური ხარხარი დაავალა, რომ გორლებს გულდები ვადმოუტიალა, თავზე სახლები დანაგრია და დალუპვის კარს მიაციენა.

ამკარახე ამკარა იყო, რომ მიწა ინძრა, მავწყამ ზოგიერთმა ჩემმა ბრძენმა პოლიტიკოსმა დედა-

მიწას ეს ამბავი პოლიტიკანობათ ჩამოეყრებოდა მის განზრახ პოლიტიკას მიიწერა და ჩემივე ქვეყნის ხერხებულათ მოიმარჯვა თავისი მტრით ცალმხრივი, ოკრო მოკრო დემავგოგიური პოლიტიკა.

და აი ეს ზევითა პოლიტიკა ქვევითა პოლიტიკანობას შეებრძოლა; ხოლო ამ ორ ცეცხლს შუა, განდემდესა და ჩაქურ შორის გორლები და უწყინარი ქართლებში მოექცნენ. არც წინ, არც უკან; არც მარჯვნივ, არც მარცხნივ. მაგრამ ქვევითა პოლიტიკამ მაინც თავისი გაიტანა, ზევითა პოლიტიკა ვატუნა და გორლებს ვასაქცევი გზა მიეცათ... ზევით.. ქუთაისისაკენ და არა თბილისისაკენ, რადგანაც როგორც ოფიციალური აგენტის განცხადებიდან სჩანდა, არა სასურველი ელემენტის გაძლიერება არ იყო სასურველი.

აი დიღუე დიდი ახირებული ხათაბალა თუ გი და ეს იყო და. საშუაზროთ ჯერაც არის. ამას თავი დავანებოთ; შესდგა შენ ხარ ჩემი ბატონი, ათას შეიდასი კომისია, ათი ათასი მოსამსახურით, სადაც ადგილობრივი დაზარალებულნი თითებზე ჩამოითვლებოდნენ და სადაც ნათლიმაზობამ სპექულიაციაზე უფრო მაგრათ მოიკიდა ფესვი, დახმარება დახმარებზე მოდიდა და ერთგულნი კომისიები ყველადგინს სოლიდარულათ, კომუნისტურათ ანაწილებდნენ. ერთმანეთსავე შორის. ისინი ხადეს არ აწუხებდნენ და არც გულხელ დაკრებილი ხალხი აწუხებდათ მათ.

და აი ამხაირათ მრავალ კომისიითა და საშოვარზე გამოქცეულ პირთა ბედნიერებამ იწყო ამგნება გორლების და სხვათა უბედურებაზე.

დავანებოთ ჯერ ჯერობით ამასაც თავი და გავდიდეთ თბილისის შამების ვულშემატკივრობაზე. სთქვეს: მატარებლები მივიშველოთო, რაზედაც ზველან ზურგ ვამაგრებულმა, სქელ-კანინამ მხოლსანთავანმა სამაგალითოთ იოხუნჯა: „მატარებელი რათ უნდათ. ტივზე დასხდებიან და ზურნით ჩამოვლენო“. თფილისში ჩამოვიყვანათ, თუ კი სომხები შევიფარეთ, დროებით ისინიც შეგეფარათ, ითქვა, რაზედაც თავების უკვლავე ღლდმა თავმა ბრძნულათ იმქურმტყველა: „ქალაქი გაუქლილია, ბინები არა გვაქვს, ცის ქვეშ რა უშევიო“!

ესეც გვერღუე დავტოვოთ და მივიდეთ ქართლებსისათვის მზრუნავ დიდი კომისიის პასუხისმგებელ თავმჯდომარესთან, რომელმაც დაშვულ გორლებს დიღუეატებს გამოუცხადა: მე დემოკრატიზმს თქვენთან არ ვითამაშებო. გესმის, კარგათ ჩაისმინე: დემოკრატიულ საქართველოში, დემოკ-

რატი პასუხისმგებელი დიდი პირი აცხადებს: დე-
მოკრატიზმს არ ვითამაშებო.

და ახლა რას იტყვი, ძმობო და აზნაურო, მოუხ-
დებთ თუ არა ყველა ამ ვაგბატონებს, ჩვენი ქვე-
ყნის ყვლაპია სქელ-კანიან პოლიტიკოსებს, რომ-
ლებიც ბრმა არუ, ბეც და ცაღმბრივ ეგოისტურ
პოლიტიკას აწარმოებენ, თითო მაგარი კეტი ვდრუ-
ხო და ფიხობა: „ხელი აიღეთ ასეთ ღვარძლიან,
მიკერძოებულ პოლიტიკანზე, რომელსაც ვითომ
ფარავთ, მაგრამ პოლოც ცხადზე უცხ-დესათ უჩანს,
და იწამეთ მძობა-ერთობა-თანასწორობა, თორემ
თუ განადგურებულ და დამშეულ ქართველების
გულში ბოღმა ჩაგუბდა, მართლა კვტებით მტრო-
ბის გზას დაადგებიან და მაშინ გვიან იქნება თითზე
კბენანი!..

მობათბაღე.

სურბთმები (ქიათურისათვის)

უწინ თუ აქ თავს იმტვერვდენ
სულ სხვა და სხვა ფრაქციები,
ეხლა ყველას პირზე აკრავს
მარგანეცის აქციები...

მილიონებს გაიძახის
გუშინდელი არას მკონე,
დაბალ ხალხში საქმე არ აქვს
დადის რალა, თე მომწონენ!

აი, თუნდაც ავერ მოდის
თავის ყვითელ ფოლაქებით
ზობობორებსა კულში მისდევს
გაგაყურა თავის ქებით!

ისეთ საქმეს დაგაყენებს
არც მოკლავს და არც დაგარჩენს,
სულ წაგართმევს ყველაფერსა
არაფერსაც არ შეგარჩენს!

კანონების „მკოდნე“ ბიჭი,
ღმერთმა მისცა სიბრძნის ნიჭი!

აი, კიდევ ავერ მოდის
გებარება როგორც მელა,
მის სავმირო საქმეებსა
მე მგონია იცნობთ ყველა.
(ვისაც მასთან საქმე გქმნეს
აიტებოთ თავის ბელა).

აი, ესეც ხონელია
ტანთ ჩაუცემს შვიდი ზობა,
გამოქნილი ყმაწვილია
ბევრს ასწავლა მუცლით ხობვა!

თას ისე სთვლის, თითქო სულაც
მისი იყოს ეს ქალაქი,
თუკ ცხოვრებამ სივლაისა
კარგა ბლომათ მოსცხო ლაქი!

ავერ მოდის, მოჩაყუნობს
თავის ლურჯი სათვალეებით,
ეს ყმაწვილიც ცნობილია
წვრილი ხალხის გაწვავლებით.

დაბალ ხალხის „მოსარჩლეა“,
აწარმოებს თამასუქებს,
ვინც რომ ამას ვაღეკალოს
ის კუქს ვეღარ გაისუქებს.

ესეც მიწას ემძიმება
რომ გამოზობის და მოშუხის,
დამეწმუნეთ, უვიც ხალხთან
ყველაზე მეტს ესა სტყუის!!

მერწმუნე რომ ამ ვაგბატონს
ვერც თუ მიეკარებია,
მარგანეცის მეპატრონეთ
ჩაუკეტა კარებია!

რაც თითონ სურს, იმას ჩადის
არავისა არ აქვს შიში,
აზრიანი შეგრელია —
იცის თავის ანგარიში...

ჩამოთელიღმა სურათებმა
ეს ქვეყანა „გაამშვენესა“,
„ახალ“ საქმის მეთაურათ
ნიკოკ გულზე მისვენეს!

რას მოესწრო ქიათურა
ეს რა ხალხმა დაიბულა,
ქვეყნის მხსნელათ თავს აცხადებს
გუშინდელი მელა-კულა!

ქიათურელი ეშმაკი.

რუსული აგიტაცია საქართველოში.

ამხანაგებო! რუსეთის თვალი საქართველოა. უ საქართველოთ რუსეთი ბრმა იქნება... დამცირებული, შერცხვნილი. ამხანაგებო ჩაეწერეთ რა პარტაშიდაც გინდათ, მხოლოთ არასოდეს არ დაგავიწყდესთ, რომ საქართველო რუსეთს უნდა დაუბრუნდეს, შესწირეთ ამისთვის თავი. ეს იქნება წმინდა მსხვერპლი მოტანილი სამშობლოს საკურთხეველზე.

დღევანდელი „თავისუფალი“ მოქალაქის სიზმარი, თუ როგორ იყო დატვირთული ძველ დროს.

გასო აბაშიძე ხათაბალას როლში.

— ისევე ჩემი ხათაბალა, თორემ შიმშილით კუკი გამოიხმებოდა. ეს რა ღრო დაღვა გეთაყვა!..

მუშის სიძღვრა.

მა გამართლდა, გასკრა ძალამ, ამისრულდა საწადელი, ცხოვრების ზღვამ ხომ ჩასძირა ნიკოლოზი, სულის მზღელი?..
ომი — ომი... ისიც შესწყდა—
აღარ გრევიანვს ზარბაზნები,
ცნობა — ცნობა... ისიც მოხდა —
საქართველოს აქვს საზღვრები.

მაშ, ეხლა ხელს რაღა გვიშლენენაში
რა ეშმაკი, მაჩანჩალო!
დღე და ღამე ოფლში ვცურავ
დადენი, აღარა მაქვს ძალა.

აღარც ღმერთი, აღარც კაცი,
ჩემს საქმეს არ ეხიდება!
— ცხონდი ბერო!
— როდის, როდის!
(მადლი გამჩენს და დიდება!).

შხანკოლა.

გზა სამოთხისაკენ.

ბოკაჩიოზი.

ფლორენციაში ერთი მონასტრის ახლოს, სან ბრაცციაში სცხოვრობდა ერთი გულ-კეთილი მდიდარი მოქალაქე, კაცი მეტად ღვთის მოყვარე, მოაწმუნე, რომელიც მუდამ თავის სულის ცხოვნებაზე ფიქრობდა. ის ჩვეურო მონასტერში ძმათა შორის და იწოდებოდა მმა პუჩჩოა.

პუჩჩოს ერთად ერთი ცოლი ყავდა, ამიტომაც მეტ ნაწილს თავის ცხოვრებისას სულის საქმეს ანდომებდა, რადგან საზრუნავი არავინა ყავდა.— პუჩჩო, იყო გაუნათლებელი და მასთან სუსტი კუისა, ამიტომაც ღვთის ვერებზე გადაგებული იყო, ხშირად მარბულობდა, ივიწროებდა თავს, ხოლო თავისი სული ეცხონებინა რამე გზით.

პუჩჩოს ცოლი — იზაბელა, იყო ახალგაზდა და მეტად ლამაზი ქალი. ქმრის ამნაირი საქციელი რა თქმა უნდა, ცოლს არ მოსწონდა, რადგან უფრო მეტ ღროს პუჩჩო ლოცვა-მარბულობაში ატარებდა ვიდრე თავის ცოლის აღერსში. ხშირად კი, ქმარი აღერსის ღროსაც, სახარების და სამოციქულოს სიტყვებით უმასპინძლებოდა თავის ცოლს. იზაბელა იტანჯებოდა, მაგრამ მინც იტანდა ყოველივე ამას.

სწორედ ამ დროს პარიზიდან დაბრუნდა ახალგაზრდა ბერი, ფელიჩე, რომელიც პუჩჩოს კარგი ნაცობი იყო, პუჩჩომ ფელიჩე თავის ოთახში მიიპატივა, ვაიკნო იზაბელა და ხშირად ბერი ამის შემდეგ მათი სტუმარი იყო.

იზაბელას ახალგაზრდა ბერი შეუყვარდა, ფელიჩემ ეს შენიშნა და თავის მხრით ყურადღებას არ აქცევდა. სულ მალე ერთმანეთს გაუღეს გულის კარი და ორი შეყვარებულნი ხშირად ატარებდნენ მუსიკაში დროს. ფელიჩე ხშირად პატივობდა იზაბელას ქალაქში ვასასიერებლად, მაგრამ ფრთხილი იზაბელა ყოველთვის უარს ეუბნებოდა თავის საყვარელს. ფელიჩე დაღონებული იყო ასეთი მდგომარეობით, სახლში მტ წილად პუჩჩო იყო და თავისი სიყვარულის ნაყოფით დატკობას ევრ ახერხებდა. ცალიერი აღერის კა ფელიჩეს მიბებრდა.

ერთხელ, როდესაც ემუსიკაში იყო თავის მეგობარს პუჩჩოს, ფელიჩემ უთხრა მას: ძმაო, მე ვხედავ, რომ შენ სულს ცხოვნებისათვის გადავიღე თავი, ამისთვის შენ არ ზოგავ არც სიმღერებს, არც დროს, არც თავის შევიწყობებს. მაგრამ ჩემო საყვარელო მეგობარო, ვა შენი შპრთალია, სწორია, მაგრამ ფრიად გრძელია... ჩვენ, მონასტრში წინადა მამები სულის საცხოვრებლად ვასწავლიდნენ სულ სხვა გზას, სულ სხვა საშუალებას. შენ ჩემო მეგობარო, თუ მოსურნებ გასწავლი მე ამ გზას. მხოლოდ ერთი პირობით, რომ ეს საიდუმლოთი უნდა დარჩეს ჩვენ შორის, რომ უბრალო მოქალაქეებმა არ ისწავლონ ეს გზა.

პუჩჩომ შევიცა ფელიჩეს, რომ ის საიდუმლოებას არ გასცემდა, მხოლოდ ესწავლებინა კი მისთვის საშუალება სულის ადრე ცხოვნებისათვის...

ჩემო ძვირფასო! დაიწყო ფელიჩემ, ხომ იცი, რომ მე შენ უარს არ გეტყვი, მაშ მომიხმინე: სულის ნეტარებას წმ. მამების ვადმოცემით მიხედე მაშინ, როდესაც ცოდვებს მოინანიებ, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ შენ უცოდველი იქნები, ცოდვები მუდამ ამის ვარემო არის და დავტრიალებს თავზე. აი ამიტომ არის საჭირო, როცა ცოდვებს მოინანიებ, უნდა ეხიარო მაშინვე. შემდეგ კი უნდა იმარხულო 40 დღე. ამ ნის განმადლობაში შენ საყოთარ ცოდვანაც ურთიერთობა უნდა შესწყვიტო. შემდეგ უნდა ამორჩიო ერთი ოთახი შენ სახლში, დაწვე დიდ მაგიდაზე და საღამოდან დაწყებული დღამდე განუწყვეტლივ უნდა ილოცო. — დღაზე, როდესაც ცისკრისას დარეკავენ, მხოლოდ მაშინ შეგიძლია ადგე

მაგიდაზე და დაწვე შენ ლოგინში დღასიერებლად. ეს უნდა გაიმეორო ყოველ დღე შენსწამებულ გინდა მიიღო სულის ცხოვნება და ნეტარება, სწორი გზა სამოთხისაკენ ეს არის.

— დღათ გამოლომ ჩემო მეგობარო, შენი ბრძნული დამოებისთვის, — უპასუხა პუჩჩომ, — ყოველივე ჩემთვის ადვილი ასასრულებელია, და ღვთის შეწვევით ამ კვირიდან მე შეუღებები ჩემი სულის ცხოვნების საქმეს.

პუჩჩო მოუყვა თავის ცოლს სუველობა ფელისა იგი მხეხდა მაშინვე რომ ეს ეშაქობა ფელიჩეს საქმეა, რომ მეტი თავისუფალი დრო ჩაეგდო ხელში იზაბელამ უპასუხა, რომ ძალიან მოსწონს ქმარის ვადწყვეტილება, და ერთმანც შეიბრდა, რომ იგიც იმარხულებს მხოლოდ დანარჩენ წესებს ვერ შეასრულებს.

შემდეგი კვირიდან პუჩჩო შეუღდა სულის ცხოვნების საქმეს, ფელიჩე კი იზაბელას თანხმობით ამ დროს ატარებდნენ ერთად და სტებებოდნენ სიყვარულის ნაყოფით.

ოთახი, სადაც პუჩჩო იყო სამლოცველოთ, სწორედ იმის გვერდით იყო, სადაც იზაბელა თავის საყვარელით ნეტარებდნენ. ეს ოთახი თხელი ფაქრით იყო გაყოფილი შუაზედ.

ერთ საღამოს, როდესაც პუჩჩო თავის ოთახში შევიდა სალოცავად და ვაწვა მაგიდაზედ, გაიგონა, რომ თავის ცოლის საწოლ ოთახში კრაოტის ქრიკინი მოესმა. პუჩჩომ უფრო ყურადღება მიაქცია, უფრო აშკარათ გაიგონა პუჩჩომ, რომ კრაოტის ქრიკინი თანდათან მატულობდა და ბოლოს ერთი ისეთი შეინძრა, ასე ეგონა მიძელი სახლი ქანაპიროს. პუჩჩომ ვერა მოითმინა და ცოლს დაუძახა:

— იზაბელა! კრაოტი რათ ქრიკინებს, ან შენ რას აკეთებ მხედ?!.

— კრაოტზედ ვკოტრიალობ, უპასუხა იზაბელამ.

— კი მაგრამ სახლი რაღათ იმძრევა ასე მაგრა...

— თითონ შენ არ მოთხარი, რომ კაცი როცა უვებსშოთ დაწვება ხშირად კოტრიალობს ლოგინშიო...

— მე ხომ გითხარი, რომ ნუ მარხულობ მეტკი... გეტყ არ იცოს, აკეთი ქრიკინი მე არ მიყვარს...

პუჩჩომ განაგრძო თავისი ლოცვა.. იზაბელა და ფელიჩე თავისას არ იშლიდნენ...

იუპორისტო რიკო

რიკო მწერლობაში სხვა და სხვა ფსევდონიმით თანამშრომლობს იუპორისტულ ჟურნალებში. ის მეტად მოუზარდებელი ადამიანია მწერლობაშიც და სიტყვიერადაც ის რომ შეკრებულებაში ვინმეს გაეხუმრება, მისი სიტყვის შემბრუნება მეტად სახიფათოა, რადგან ის უფრო და უფრო უწყალოდ გალანძღვს მოპირდაპირეს. თითონ, რაც უნდა გალანძღოს, ყოველთვის მშვიდით და არხინით ვიპასუხებს სამაგიეროს.

რიკოს მოსწრებელი სიტყვები და ლექსები ბევრია გვიანად გადნული და გიტარა-ჩონგურზე ამღერებენ ბარისნები, ჩვენ ვანიძრახებთ მისი შეკრება, მაგრამ სამწყხაროთ უმეტესი ნაწილი ჟურნალში არ დაიბეჭდება, რადგან შიგ მეტათ უწყალო სიტყვები არის ნახშირი, ხოლო, რისი დაბეჭდვა უნდა შეიძლება, სისტემატიურად გადაცნობთ ჩვენი ჟურნალის მკითხველებს.

რიკოს მოსწრებაული სიტყვები.

ერთ კამპანიაში, სადაც რიკო თამადათ იყო, ღვინის სმა ვაიმართა, ზოგნი წინააღმდეგი იყვნენ მისი. ერთმა მანდილოსანმა მიმართა რიკოს: — მე ვამბობ ღვინის სმა შეწყდეს და შენ როგორც ვანათლებულმა კაცმა მე უნდა დამიტირო მხარით.

— კიდე ვინ გიტირს მხარსო, კითხა რიკომ.

— აი, ეს ორი კაციო, მიუთითა.

— რაღა ყველამ მხარი დაგიტიროთო, ორი მხარს დაგიტირს, ერთი თავსა და დანარჩენიც ფეხებსაო, — უთხრა რიკომ.

ხალხში სიცილი ატყდა, ქალმა იუკადრისა ასეთი ხუმრობა და გალანძღა რიკო — შენ მასხარა და ტუტუცი ყოფილხარო.

— ეგ მართალიო, უპასუხა რიკომ, — მასხარა ბუნებით ვარ და ტუტუცი სიმთვარეო, მაგრამ შენ რომ უღვინოთ გაგიყებულხარ, მაგის წამლი მაინც ის არის, რაც გითხარო.

ერთი რუმბივით მრგვალი და მსუქანი კაცი შეედავა რიკოს: — შენ ვის იგდებ მასხარად თუ იტო, ისეთი დღეს დაგაყენებ, რომ სულ ვირთხასავით ვარბოდო.

— ეგ შეიძლება აგრეც მოხდესო, — მიუგო იქამო, თუ მაგრე დააფხინებ პირი და იღრიადე

გასკდები ნაყერავზე და მე კი არა, შენც შენც შენც წივს გაქცევა მასპინძლიანათო.

კოლს რატომ არ ირთაო, — კითხეს რიკოს.

— ვინც მომეწონა და შემეყვარა ის არ გამომყვა და ვინც არ მომწონს და არც მიყვარს ის როგორღა შევირთავო.

— კაცო, ჯერ უნდა შეირთო და მერე კიდეც მოგეწონება და კიდეც შეგიყვარდებაო.

— არა, მაგრე ოჩო-ფოჩოთ ვერ მოვიკიდებ ხელს მაგისთანა დიდ საქმესაო — სთქვა რიკომ, — მე ისიც მინახავს, მოწონებულვებამაც კი შეიძულეს ერთმანეთი, თორემ დაუწუნებულს რაღა შემაყვარებსო.

ერთ კამპანიაში, სადაც რიკო იყო, მის მახლობლათ იჯდა ერთი კაცი, რომელსაც პირი ისე უყარდა რაღაც ავადმყოფობის ჩივილით, რომ მის სიახლოვეს ცხვირს ვერ მიიტანდი. ეს კაცი შეედავა რიკოს: შენ რას სულელობო, რაც სიმყრალე და სიბინძურე მოგადგება პირზე, ყოველივე კი არ უნდა წამოისროლოვო.

— სწორედ ეგ არის ადამიანის ღირსება და სიფაქიზეო, მიუგო რიკომ, — შენ ალბათ ყოველივე სიმყრალეს თუ კბილებს აქერ, მიტომავე მაგრე აგქოთებია ეგ პირიო; თუ მშა ხარ, ცოტა შორს დამიჯექო.

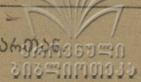
რიკოს კარგათ ნაცნობებმა: ორმა ბარიშნამ და ერთმა ქალურათ ჩაცმულმა ყმაწვილმა, ერთად გადაიღეს სურათი. ეს სურათი ბარიშნებმა რიკოს გაუგზავნეს ზედ წარწერით:

ამ გაუცნობელ ბარიშნას
ჯუფანი ქვია სახელათ,
მოგვეწერე, ვინ ვის სჯობია
მიტომ გიგზავნით მას ხელათ.

რიკომ პასუხათ მისწერა:

ღიღის პატეივით გავიცან
თქვენი ბარიშნა ჯუფანი,
ჩაცმულობით და ტანდათ
ვერ მოუღდება გულქანი.

ვარედან თქვენზე კარგია,
უფრო თეთრი და მსუქანი,
მაგრამ შეგინთ კი თქვენსავით
იმას არა აქვს „ღულქანი“.

რიკო ღამისთევაში იყო, ფანდობია ითამაშეს და რიკოს გადაუწყვიტეს: უნდა ჩამოეგელო და ყველა ბარიშინა ლოყაზე ეკოცნა. რიკომ მართლაც ყველა ბარიშნები გადაკოცნა, ხოლო ერთმა სხვებზე ულამაზო ბარიშნამ არას გზით არ აკოცნია. ეს რიკოსად არ ესიაშოვნა და ძალათ შოინდობა კოცნა, მეგრამ ქალმა კვილი დაიწყო და სიხსლოვს არ მიიკარა. საზოგადოება დაქინებით თხოულობდა, რომ აუცილებლათ უნდა გადაკოცნოვო.

— რა ვქნა, მე მეტი ძალადობა არ შემიძლიაო, — განაცხადა რიკომ, — მოდი შემიცვალეთ და კოცნის მაგივრათ ყურში ვეტყვი რამეს, საიდუმლოთათ.

ამაზე საზოგადოებაც დათანხმა და ბარიშნაც მივიდა რიკომ. ვითომ ყურში რაღაცას ეუბნებოდა, მხოლოდ ფურუ-ფურუო ჩაუძახა და ამასობაში ლოყაზედაც მეგრათ აკოცა და გამობრუნდა. ბარიშნას კი ხმაყ არ ამოუღია. ხალხში დიდი სიცილი შეიქნა. ვილაკამ კითხა რიკოს: კაცო რა უთხარი ისეთი, რომ ასე გემოიანად გავკოცნიაო.

— ცოლათ შერთვა დავბირდიო, სთქვა რიკომ. ბარიშნა მეტად ვაცხარდა და შეუუყვია: სტყუო, შე მისახარე, შენაო.

— რომ ესტყუოდი, ეს კოცნაშიდაც უნდა გკოცნოდა, თორემ აძღნ ღამაზეგში შენ ამოვირჩევიდიო! — მიუგო რიკომ.

რიკომ უთხრა ერთ ნაცნობ ბარიშნას მომწონხარო. ბარიშნამ გამოუტანა ალბომი და სთხოვა რიკოს: რა მოგწონს ჩემი, ჩამიწერე ამ ალბომშიო. რიკომაც ჩაუწერა ამნაირი ლექსი:

მომწონს შენი მუსაიდო
და ხელების ფართი-ფურთი,
არწიყობა, (თვალის ხუქვა),
ბაღნობიდან რომ გაქვს ხუთი.
შეღებილი თვალი, წარბი,
დაგრებილი თმა-ქუჩუჩი,
ჩასაკოცნი ცხელი ლოყა,
ჩასატყვერი ბაგე ტუჩი,

მომწონს შენი გამჯავრება,
თან კრუსუნი, თან ფუთფუთი,
სიარული თვდახბილი,
ხელის გული, ფეხის კუნთი.
მოსპეტელი გული, მეკრდი,
შენი „სარკე“, შენი „ყუთი“ —
(სატრფილოლა სამუდამო,
სასიამო — ერთი წუთი),

წერილები მამოლაბაძის

1.

მეგობარო სალამს გიძღვნი
შენი ძმა და ამხანაგი,
(ქლაქი რომ მივატოვე
მიკვირს რა მომესწრა აგი).
მუდამ თვალზე მელანდება
ჩვენი ერთათ სიარული
და დროება თითქოს ცუდი,
ჩემთვის — უფრო მზიარული.

სოფლის ამბავს თუ იკითხავ,
(აღარ არის საკითხავი)
არც თეატრი, აღარც კლუბი,
არც რამე წასაკითხავი!
ვახეთები თუ ვიშოვე
(ერთი კვირის ნათრიელი),
მართალ ამბავს დღეს სოფელში
უფრო იტყვის მარჩიელი.

ქორწილები ხშირი არის,
მუდამ ისმის ლხინი, თრობა.
(მე არ ვფიქრობ ეს ქეიფი
თუ ოდესმე მომესწრობა),
თორემ სახლი სატანცათ
ხაზირი მაქვს ორი ზალა.
(ხიბაკებით ის თათრებმა
ღროიანათ დამიკალა).

ჩემს გამეტთან ბონის ფარა
ყველგან თავზე მაყარია,
ვინც ჩაღანდრათ არ ვარგოდა
იგი გელა მაყარია!..
რომ ვუყურებ ამ დროებას
მე მგონია ზღაპარია!
(დღეს კომისარი გამხდარა
გუშინდელი თხა-პარია!..)

დღე და ღამე მუდამ ისმის
ვინტოკვების კვახა-კუხი,
(შიშით კარში ვერ გავდივარ,
ცხივარ სახლში, როგორც კრუხი!)
ოფი ყველას ქე ჰკიდა,
თუ გინდ იყოს ბატის ტენი.
(სახლის თავზე ბარე ორხელ
გამიხვრიტეს ქერაბინი)

ოზურგეთში, როცა თათრის ასკერები ნაწარდობდა და ქართველი მეომრები მის გარშემო კვერცხებს დობდა! ამოდენა თოფის ტყვია ჰაერში რომ გაესროლა, დამერწმუნენ ქართველ დაშქარს არ უნდოდა მეტი ბრძოლა თათრის ჯარი შიშისაგან სტამბოლამდე მოკურცხლავდა (და აჭარის ჯემალ-ბეგი მკონი კიდევ მოკ. კლავდა).

სხვა რა კითხრა ჩემო კარგო, სასიამო, მოსალენნი? — ერთი ქცევა სულ საბახეთ გადავბარე, გადავხენი, მაგრამ თესლი ჯერ არა მიქვს, ვერ ვიშოვენ ვერც ნაკელი და ესენი, შენც კე იგი, თუ ერთ ერთი დაეკელი, მაშინ პრასაც არ შექნება, არც მხალი, არც კარტოვლი და რათ მინდა, მქონდეს კუნხა, ვარაკუნო მარტო ფილი?!

კარგათ იკი, საქმელებზე როგორ ვიყავ დამწვეული, და ესლა რომ ვერ ვშოულობო ცოტა კიდევ მომდის გული. — შენ კი ხშირათ, ყავისაც სვამ ბისკვიტებით, კარგო ჩემო, მე კი — სამი წელი გადის არ მინახავს ჩაის გემო.

კარაქი და შილაფლავი ძილში თუ მომეგონა დება, თორემ, ცხადთ ჩინი ჰქაა ვიკი დამიგვიანდება. პურის, ბრინჯის და შაქარის (ხოლოთ მახსოვს სახელები, ისე, — შქადის ნაღუკმაგი მეწყის პირი და ხელები!..

მაგრამ დილით, აღრიანათ გამომსცხარი კვერი, ცხელი და ზედ შაში, (ღორის შუქ დი ისე კია გემრიელი, რომ სხვა საქმელს დაგავიწყებს მხოლოთ მისი ლუკმა ერთი, (მართლა, სოფელს კვედაფერსი კი არ გასწყრომიდა ღმერთი)

გურჩანთელი

პეტრეს და პავლეს სწავებანი

პავლე — გამარჯობა პეტრე, კრისტე აღსდგა! **პეტრე** — კრისტე აღსდგასა რაღა მადლი აქვს, როდესაც აღდგომას აღარც კი უქმობენ. **პავლე** — რას ამბობ, პეტრე, ვინ ვითხრა აღდგომას უქმე არ იყოვო? მთელი სამი დღე იყო გამოცხადებული.

პეტრე — კი მარა, ყველა სახელმწიფო და საზოგადო ეტლებ ცხენებ ავტომობილები ჩვენ ქუჩებში მიმინოსავით დაფრინადენ და რომ საქმის დღე არ ყოფილიყო, რა უნდოდა მათ ქუჩაში იმ დღეს?

პავლე — ეგ რა უყოთ, იმ დღეს ზოგი ვიზიტებზე დაილიდენ, ზოგიც ისე დასეირნობდენ, ზოგიც თავის ახლო ნათესავ-ნაცნობებს უთმობდენ იგივე მიზნისთვის.

პეტრე — მაგას რას ამბობ, პავლე! საზოგადო და სახელმწიფო, ეტლი იქნება იგი, ავტომობილი თუ სხვა რამე — სულ ხალხს ეკუთვნისო, ასე გავს-წავლეს და ასეც არის. ახლა შენი სიტყვიბიდან გამოდის, რომ ხალხის საკუთრებას იგივე ხალხის მოსამსახურენი თავის განცხობაში სიამოვნებისთვის იყენებენ. ეს იმას ნიშნავს, რომ ხაზინის ფული (ხალხის საკუთრებაა, ხომ?) ყველას შეგვიძლია დაუჯსუკოთ ვფლავოთ, მაგ. „ჩემერიონში“ ან „ღარბაზში“.

პავლე — ფული სხვაა და ეტლებ-ავტომობილები სხვა.

პეტრე — მოიცა, მოიცა! როგორ სხვაა? ესენი ციდან ცვივიან განა? არა, პავლე! შენ ალბათ ხუმრობ, მე არასოდეს არ დავიჯერებ, რომ ხალხის ქონებით სარგებლობა ვინმემ იკადროს დღეს. ეს უწინ იყო, როცა ხალხი საწველ-ფუროთ მიაჩნდა ჩვენს არამკითხე პატრონებს გახსოვს, პავლე, სოფლებში რომ „პრაგონის“ ცხენებით ბოჭაულ-ჩინ-ენიკები დანაყარდობდენ?

პავლე — როგორ არ მახსოვს, მაგისთანა რამეები მახსოვს?

პეტრე — ჰო და თუ გახსოვს, ისიც გეხსოვება, რომ ჩვენ მათ ძალიან ეკაცხადით, თუ პირში ვერა, ზურგს უკან მინცი. ახლა კი, როცა მაშინდელი გამკიცხავები, ხალხის სამსახურს შეუღდეკით, იმთ გზას დავადგებთ? არა პავლე, შენ ცდები. აღდგომას საქმე დღე იყო. მიიღლი აპპარატი ხალხის საკეთილდღეოთ იყო ამძობაკებული და ჩენი საზოგადო მოღვაწენიც საქმიანობდენ.

ხათაბალს პროპინსციიზუი

სიმღერგებ

(უძღუნე ღანირ ჰანის დამტკიცების გამო, საზოგადოების ხელმძღვანელებს).

1.

სუფსის რაიონი. შესდგა ყველა ჯურის პლურტიტს-სპეკულიანტა მორიგი კრება. დღის წესრიგში იყო შემდეგი კითხვები:

1. სასწრაფო მოხსენება ნატანებიდან.
2. სუფსის თემის სამკოს მოგუნდადების შესახებ.

— ნატანების წარმომადგენელი მოახსენებს კრებას მომხთარ ფაქტის გამო და ამბობს: ამხანაგებო! მოგესხენებათ, რომ ნატანებში ისე რიგზე მოწყობილი გვექნადა ყველაფერი, რომ დღეფრათ ხუთი ვაგონი სურსათი რომ გადაგვიზიდახელის შემწველი არავინ გვაყვდა. მატარებელში დღესაც ისე მოქანდაკებული გვაქვს საქმე. ვისაც ხუთი ცალი კვერცი აღმოაჩნდება ზის ვირის ამანოში გზავნიან. ვისაც ათასი ცალი ვაჟქს ისეთებს სრულებით არ შეხედვენ. ამიტომ ჩენი საქმეწინ მიდის მაგრამ, ჩენდა სიმწუხაროა უნდა აღენიშნო, რომ ჩოლოკის ნაპირის მცველებთან ვერაფერი გავაკეთეთ, რითაც დიდი ზარალი გვადგება. ამ დღეებში ნატანებიდან ვაგზავნეთ 70 ფუთი ღორის ხორცი. იმ დროს როდესაც ხარებს ცალი ფეხის პოპოკი გადამიჯებული ჰქონდა დენიკინის სამეფოში, მცველებმაც დაძახა გაჩერდითო, ჩვენი ფრემი და ხორცი ოლოვე ხელიდან, ჰე დაგრჩით პირში ჩაღა გამოიღებულნი. აღდგომა დარაჯებმა გაითენა და ვარდენ შევანამე და მე ჰე ამოვბლაცუნდით ნატანებში. მოვასხენენ ყოველივე ამას კრებას და ესთხორ ზარალის ანაზღაურებას.

კრება ფეხზე ადგომით მწუხარებას გამოსთქვამს და ზარალის ასანაზღაურებლათ თავისუფალ თანხიან სტებს 500,000 მან.

— მეორე კი, ხვაზე სუფსის წარმომადგენელი მოახსენებს კრებას: ვასულ კრებაზე დავალბებულნი საქმე პირნათლათ შევიარულე და ჯერჯერობით მოგუნდადებულნი სამკოს ურჩი ორი ხმოსანი, დანარჩენების მიხედვა ტენიკურ დამტკიცების გამო ჯერ არ მოხერხდა, მაგრამ სრულ იმედს გამოვსთქვამ თქვენს წინაშე, თქვენი დავალება სიტყვით სიტყვამდე იქნება შესრულებული.

კრება ფეხზე ადგომით მადლობას მოახსენებს მომხსენებელს და სააღდგომო პასკის საყიდლათ ასაქტკრებენ 100,000 მანეთით.

ლაღლე-ლაღლე, თარი-თურა ღალე, ღანირ-ჰავანი დამტკიცდა ქალო გენაცვალე, აწ ქუტირი ვერ დამჩარავს იგი ვაგიცალე და თან ძღენათ გვატანე ჩემი სივალღლე. გეყო, გეყო, ცუგრუმელა დღემი რაც მაწვალე, მიღი გულში ჩამეკანე, მიღი ჩემობ მალე. ღალე-ღალე, თარი-თურა ღალე, ღანირ-ჰავანი დამტკიცდა, ქალო გენაცვალე.

2.

ეო, მეო, შენი ჰირიმეო, დღეს რაც მქონდა მე ჯიბეში ყვილა შეგვაგეო, მაგრამ მთლათ ვაგინალე რაც კი ვიწვარეო. ღანირ-ჰავანი დამტკიცდა ძმაო იხარეო თუმც ნაწილი ჰავანის კულაშს შეგწირეო, მაგრამ მაინც კი არ ვნანობ სულ არ ვიტირეო. ეო, მეო, გულო იღბინეო, ღანირ-ჰავანი დამტკიცდა მისი ჰირიმეო.

3.

იო, იო, როგორ არ დაღლიო, ეი, გესმის! ყანწით ღვინო ჩქარა მომარტეო. დღესა ჩვენი დიდი დღეა შენ აქ რად იცდიო? ღანირ-ჰავანის ზეიმა შევებას ვანვიცილო. დაიკირე, შენცა ყანწი მამა პაპურიო, გამოვცალოთ დალოცული ღვინო კახურიო - ვადღებრძელით ჩვენი ძებმი, ამხანაგებო, ვინც ამ საქმეს წინ უძღოდა დასდევს თავბო. ვინც თვის ხლით მოგვიგინა შენი მწერებო და მით აღარ ვახახა ჩვენი მტერებო. გაუმარჯოს ღანირ-ჰავანს! მას ვერ მოგრჩებო, გაუმარჯოს მის დამტკიცებებს, მიხვის მოვკვდიო. ვაუმარჯოს მის მომავალს იყოს დღეგრძელიო! გაუმარჯოს მას, ვინც არის სიმართლის მტერიო. ინეტარეთ, დავგიმტკიცდა, ღანირ-ჰავანო! ჩვენი აღმზრდელი სოფელი, ჩვენი აკვანიო,

ჰავნელი ბიკი.

ჩვენი თანამშრომლების სპეკულაციებით.

გამოცანა. (ბათუმის საბჭოთაო დემოკრატიული პრესა)

ქართველი საზოგადოება, როგორც ცნობილია მეტად გულცივად ეკიდება საზოგადო მოღვაწეთა დაფასების და მისი ცხოვრების უზრუნველ ყოფას. ასეთი ბედი ეწვია ჩვენში კარგათ ცნობილ საზოგადო მოღვაწეს—მეომარს იოსებ იმედაშვილს (არჩილაძეს). მართალია იოსებმა თავის თავს გადაუხადა 10 წლის იუბილე, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ საზოგადოებამ მოიხილა მის წინაშე ვალი, ამიტომ ჩვენმა რედაქციამ გადაწყვიტა იოსებ იმედაშვილის დაუფასებელი ღვაწლის აღსანიშნავათ პატივი სცეს და მასობრივ ნომერში დაუთმოს რამოდენიმე საიუბილეო ფურცელი

უმორჩილესათ ვიხივთ ყველას, რომელიც კი აფასებენ იოსების დაუღალავ მუშაობას და ნიჭს, მოგვავლიონ შესაფერი მასალა იუბილიარის მოღვაწეობის შესახებ.

სარედაქციო კოლეგია.

ტან მალაღი, თავ პატარა იციხე ნილი სიარული, მუშების დაბეჭდვაში მეტათ არის ვაწაფული.

ამას წინაღ გამოქვეყნდა, ამ ვერანას საქციელი, ტყუესა ნათესა და ქართობილს თურმე აპკრა ჩუათ ხელი.

დღეს არ იციხე სად წავიდეს, ვის შესჩვილოს, ვის მიმართოს და ზედზედ სწერს დანოსებს მით გონება რომ გაართოს.

კოლარა

რედაქციისაზარი.

„მათრანის“ პირველ ნომერში მოთავსებული წერილი „პაწიწი წილკაის“ ფსევდონიმით, რომელიც ეხებოდა პატივცემულ სამტრედიის მომრიგებელ მოსამართლეს, როგორც გამოირკვა არ შეეფერება სინამდვილეს. რედაქცია ბოდიშს იხდის პატივცემულ სამტრედიის მომრიგებელ მოსამართლის წინაშე უნებლიეთ უსიამოვნების მიყენებისათვის.

საოხუნჯო, კანკატურებიანი კურნალი

„მათრანი“

მასში დაბეჭდება მხოლოდ საოხუნჯო მოკლე წერილები.

მონაწილეობის მიღება შეუძლია ყველა მიმართულების ოხუნჯე მწერალს, თუ მისი ნაწერი საპარალელურად შეეხება რაიმე უკანონოვას.

ყოველი წერილის პასუხის მცენელი არის თვით ავტორი. რედაქცია ავტორის ვინაობას საიდუმლოთ ინახავს, ხოლო თუ რომელიმე ავტორი შეცდომაში შეიყვანს რედაქციას და ტყუილ ცნობას მოათავსებს შიკ, როცა ეს გამოირკვევა კულტურული საზღვრებით, იმ შემთხვევაში რედაქცია საჯაროთ რიცხავს ავტორს თანამშრომლობიდან.

რედაქცია არ დაბეჭდავს პასუხსაგებ წერილებს, გამოცანებს და სხვ თუ წერილის მეორე გვერდზე დაწვრილებით არ იქნება განმარტებული ვინ შეეხება და ა დანაშაულობისთვის.

„მათრანის“ რედაქცია სთხოვს ქალაქებსა და პროვინციის თანამშრომლებს, მოგვავლიონ როგორც წერილები, ისე საკარკატურო პიუბის სუბიექტი და დანატული კარიკატურები. მისამართი: სტამბა „საზაანი“, თეოფილე ბოლქვაძეს (მათრანისათვის).

ახალი სიმღერა

(ჰიმნი ქართველი სტუდენტების და სტუდენტებისა).

ნარი მიყვარს, ნარი მე,
ნარის სულის ჰირიმე,
ნარიმანა გოცაძე
შევესწარი კოცნაზე

მისთვის მიყვარს ნარიმანი
სიმონიკის მამა არის,
ნარიმანა გოცაძე...

ხოშერიკი მიწებს გვართებს,
სიმონიკა ასამართლებს.
ნარიმანა გოცაძე ..

ნარიმანი მისთვის მიყვარს
ბევრი ქალიშვილები ყავს,
ნარიმანა გოცაძე...

ფილოქსერა შემოსულა
ამ ვენახის ბინაზე.
იმ შავთვალას შევეყვარებ,
ამ შავთვალას ვადვიყვარებ
ერთმანეთის ჯინაზე.

ნარიმან,

- შეგობარო! ვირისაგან წიხლი ნუ გეწყინება.
— ეგ გვერდები კი ჩამიღეწა და რალა ნუ შეწყინება ჩემო ძმავ!